

Biologiske registreringer på Hertåsmyra, Tjøme 2008

Kjell Magne Olsen

Biologiske registreringer på Hertåsmyra, Tjøme 2008

Kjell Magne Olsen
Stiftelsen BioFokus, Gaustadalléen 21, 0349 Oslo

Notat 29. september 2008

På et ledd i supplerende naturtypekartlegging på oppdrag fra Fylkesmannen i Vestfold ved Erik Blomdal har BioFokus i 2008 gjort biologiske undersøkelser på og rundt Hertåsmyra på Hvasser i Tjøme kommune (Figur 1). Hertåsmyra er registrert som naturtype 'Dam' siden 2000, med verdi A (svært viktig), hovedsakelig på grunnlag av forekomst av spissnutfrosk, men med presisering om at lokaliteten ikke er særlig godt undersøkt (DNs NATURBASE).

BioFokus v/Kjell Magne Olsen gjorde feltarbeid på myra 02. september 2008. Det ble da gått ned langs hele vestsiden og opp igjen over så å si hele myra, samt tatt notater og prøver av flora og fauna på land og i vann langs hele strekningen. Det var relativt overskyet denne datoen, og ikke de største mulighetene for å registrere flygende insekter. Innsamlet materiale ble bearbeidet i lab i uke 37.

Figur 1. Ortofoto til venstre (norgebilder.no) og litt større oversiktskart til høyre, med viktige naturtyper inntegnet (naturbase.no).

Lokalitetsbeskrivelse i henhold til Håndbok 13

Lokalitetsnavn: Hertåsmyra

Kommune: Tjøme, Vestfold

Registrant: Kjell Magne Olsen

Dato: 02.09.2008

Naturtype: Kystmyr (A08)

Utforming(er): Jordvannsmyr (flatmyr)

Vegetasjonstype: Høystarrmyr (L4), flasketarr-trådtarr-utforming (L4a)

Mosaikk: Lite vannspeil (myrpytt), trådstorreg, sennegrasseng, tørr svartorsumpskog, gråseljekratt

Områdebeskrivelse laget av Kjell Magne Olsen, BioFokus 29.09.2008, basert på eget feltarbeid 02.09.2008:

Beliggenhet: Hertåsmyra ligger ca. 18,5 m.o.h. sør-sørøst for den søndre svingen i Hvasserveien (se Figur 1) (denne veien er imidlertid langt mindre markert i terrenget enn på diverse kart). Sentralt koordinat: MGRS_(EUREF89) 32VNL82744957.

Naturgrunnlag: Området ligger i et søkk i grunnfjellsområde med isskurte bergknuser og spylerenner både på øst- og vestsiden (se Figur 2), og er sannsynligvis begünstiget av marine sedimenter (leire) i bunnen.

Figur 2. Isskurte bergknuser langs østsiden av hhv. nord- og sørenden av Hertåsmyra.

Naturtyper og utforminger: Området er lite, men må kartlegges som *Kystmyr*. Naturtypen *Dammer*, som har vært benyttet på lokaliteten tidligere, er mindre passende, selv om det sentralt på myra ligger en liten pytt. Myrtypen er ei flatmyr med høyt grunnvannspeil og mindre partier med åpent vann (Figur 3). Store deler av myra hadde på undersøkelsesdatoen ca. 10–20 cm høy vannstand i starrengene, maksimalt ca. 50 cm i pytten. Det er små bestander av gråseljekratt i eller i tilknytning til området, samt en tørr (og nylig hugget) oresumpskog i sør.

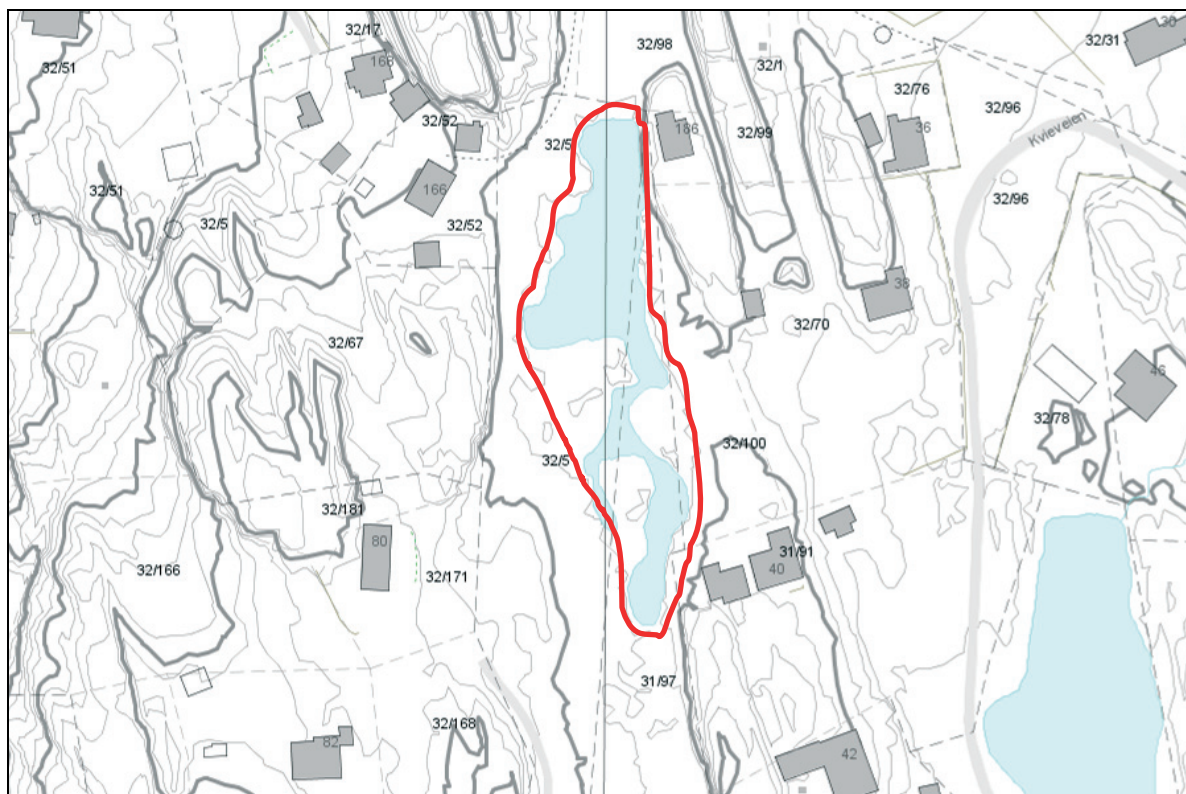

Figur 3. De sentrale delene av Hertåsmyra, til høyre et nærbilde av myrpytten. På det venstre bildet ses også deler av gråseljekrattet som omkranser deler av myra.

Påvirkning/bruk: Det har ikke blitt skaffet til veie opplysninger om eventuell tidligere bruk av området, men det er grunn til å tro at myra tidligere har vært beitet. Søndre del av området har relativt nylig blitt hogd (se Figur 2, høyre bilde), og det er også spor etter tidligere hogst i samme området (mye tørre kvister). Også langs andre deler av myra ligger busker og trær som for en tid tilbake er felt ut over myra. De nordligste delene av myra er sannsynligvis gjenfylt med masser, og er nå del av plenareal tilhørende den gule hytta nordøst for myra. langs vestsiden ligger en sti, men denne har i liten grad påvirket selve myra. På ortofoto i Norge i Bilder og i kommunens egen nettside sees at høyspentledninger krysser direkte over myra i nord–sør-retning, men dette ble ikke notert i felt, og fremgår heller ikke av bilder som ble tatt i området. Er disse fjernet?

Artsmangfold: Vegetasjonen på myra domineres av tråstorr og sennegras, i tillegg finnes bl.a. sverdlilje, stjernestorr, fredlaus, blåtopp, slåttestorr, knappsiv, kornstorr, broddtelg, myrhatt, bukkeblad, stortranebær, skrubbær, blokkebær, torvull, duskull, sumpsivaks og lyssiv. Det nå ca. 2 m høye krattet i sør (omtrent fra den røde hytten på østsiden og sørover) består av svartor, trollhegg, ask, hassel,

Stedkvalitet: Nøyaktigere enn 5 m. Området er avgrenset på grunnlag av feltarbeid i 2008 og ortofotos og kart tilgjengelige på Internet (se Figur 4).

Figur 4. Detaljkart over området med forslag til naturtypeavgrensning inntegnet. Kartet er hentet fra kart.tonsberg.kommune.no

Dokumenter og bilder: BioFokus-rapport 2008-21 (dette dokumentet). Diverse bilder fra lokaliteten finnes i Figur 5.

Figur 5. Fire bilder fra Hertåsmyra. Øverst til venstre: sett fra sørvestenden av området og mot nordøst. Øverst til høyre: sett omtrent midt på vestsiden og mot sørøst. Nederst til venstre: trådstorrega sør i området. Nederst til høyre: hoveddelen av myra sett sørover fra nordenden.

Påvirkningsfaktorer: I henhold til Ødegaard, F., Bakken, T., Blom, H., Brandrud, T.E., Stokland, J.N. og Aarrestad, P.A. 2005. Habitatklassifisering og trusselvurderinger av rødlistearter. Forslag til standardisert system. - NINA Rapport 96. 39 s.

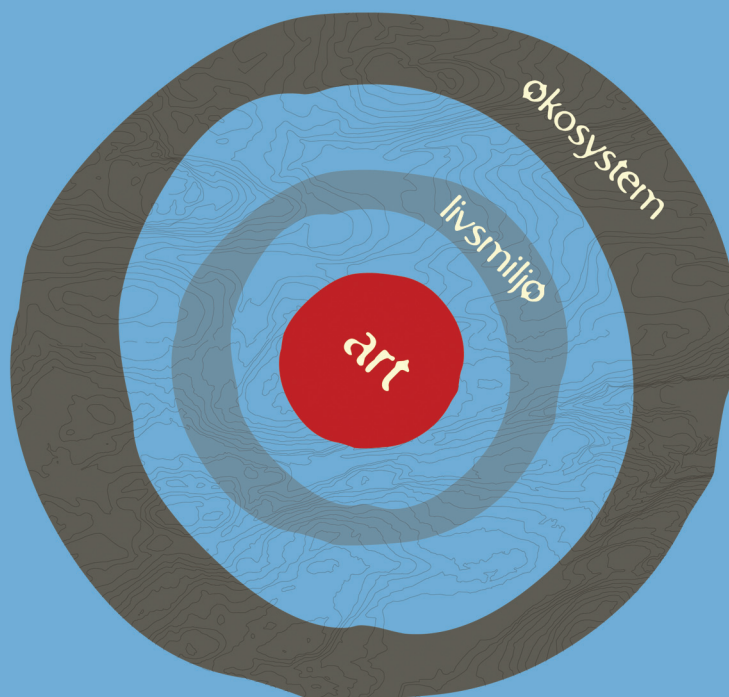
Følgende påvirkninger er dokumentert på eller ved Hertåsmyra:

Åpen hogstform (inkl. flatehogst, frørestillingshogst, kraftgater) *PISf*

Utsiktet introduksjon av fremmede organismer til Norge (ballastvann, begroing på skipsskrog, følgeorganismer til oppdrettsarter, tømmerimport, parasitter mm.) *P4u*

Konklusjon

Konklusjonen fra undersøkelsene er at Hertåsmyra anses å kvalifisere til en naturtype etter DN's håndbok 13, og med verdi B (viktig). Området bør få utvikles fritt (unntatt hvis hele myrarealet er i ferd med å vokse igjen med busker og kratt), og nedhogde trær og busker som nå ligger på myra bør fjernes.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelse utgir en digital rapportserie som heter BioFokus-rapport, <http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>